

Az osztatlan tanárképzés tanterve 2014.10.22.

VESZPRÉMI HIT TUDOMÁNYI FŐISKOLA OSZTATLAN SZAKPÁRI TANÁRKÉPZÉS TANTERVE

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK, A TANÁRI FELKÉSZÍTŐ EGYSÉG TERVE

SZAKFELELŐS:

Dr. habil. Birher Nándor
főiskolai tanár

Dr. Birher Nándor
Szakfelelős

Dr. Varga István
rektor

I. A KÉPZÉS CÉLJA

A képzés célja olyan tanárok képzése, akik széles körű szaktudományos, pedagógiai, pszichológiai és általános műveltséggel, elméleti és gyakorlati tudással, készséggel és képességgel rendelkeznek. Felkészültek a Nemzeti alaptantervben, a fejlesztési területek, nevelési célok alapján meghatározott köznevelési feladatokra és az oktatói-nevelői munka értékeinek, a közműveltségi tartalmak közvetítésére, a tudásépítésre, a kulcskompetenciák fejlesztésére és érvényesítésére. Felkészültek továbbá arra, hogy az iskolai nevelés-oktatás, köznevelési törvényben meghatározott szakaszaiban, a köznevelési rendszer intézményeiben a Nemzeti alaptanterven alapuló és jóváhagyott kerettantervek műveltségi területein, valamint az iskolarendszeren kívüli képzésben, felnőttoktatásban a szaktudományos, szakterületi felkészültségüknek megfelelő területen szakrendszerű oktatást és az intézményben pedagógiai munkát végezzenek, továbbá megszerzett tudásuk, gyakorlatuk alapján, alkotó módon, részt vegyenek oktatásfejlesztési programokban. Képesek szakterületi felkészültségük pedagógiai alkalmazására, a tanulók megismerésére, személyiségük fejlesztésére, tanórai és tanórán, iskolán kívüli munkájuk differenciált irányítására, hatékony pedagógiai módszerek, eljárások alkalmazására; rendelkeznek a neveléssel kapcsolatos pályaválasztási, gyermek- és ifjúságvédelmi, szociális és nevelési tanácsadási feladatok ellátásához, illetve ezek és a kultúrák közvetítés intézményeivel való együttműködéshez szükséges alapismeretekkel. Érett autonóm, kialakult értékrendjükben az általános emberi, az európai és a nemzeti értékeket felvállaló, közvetíteni tudó, együttműködésre és önfejlesztésre képes, kreatív személyiségek. A mesterfokozat birtokában felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

II. KÉPZÉSI IDŐ FÉLÉVEKBEN

a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. § alapján:

Osztatlan képzésben

- aa) 10 félév, 300 kredit, közismereti tanárszakokon, kétszakos képzésben
- ab) 11 félév, 330 kredit, ha az egyik tanárszak középiskolai közismereti tanárszak vagy az idegen nyelvek műveltségi területhez tartozó osztatlan képzésben szervezett közismereti tanárszak;
- ac) 12 félév, 360 kredit, ha mind a két tanárszak középiskolai közismereti tanárszak, illetve az egyik tanárszak az idegen nyelvek műveltségi területhez tartozó, osztatlan képzésben szervezett közismereti tanárszak;
- ad) 10 félév, 300 kredit, hittanár-nevelőtanár szakon, egyszakos képzésben

III. A MEGSZERZENDŐ KREDITEK SZÁMA

a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet alapján

Osztatlan képzésben

A 3. melléklet szerinti közismereti tanárszakokon, kétszakos képzésben

- aa) 300 kredit (10 féléves) képzésben a szakterületi elem tanári szakképzettségként 100-100 kredit, a tanári felkészítés 100 kredit,
- ab) 330 kredit (11 féléves) képzésben a szakterületi elem tanári szakképzettségként 100 és 130 kredit, a tanári felkészítés 100 kredit,
- ac) 360 kredit (12 féléves) képzésben a szakterületi elem tanári szakképzettségként 130-130 kredit, a tanári felkészítés 100 kredit;
- ad) 300 kredit (10 féléves) egyszakos képzésben a szakterületi elem 200 kredit, a tanári felkészítés 100 kredit

IV. A KÉPZÉS FORMÁJA

- Államilag finanszírozott nappali és levelező tagozatos mesterképzés
- Költségtérítéses nappali és levelező tagozatos mesterképzés

V. VÉGZETTSÉGI SZINT: mesterfokozat (magister, Master, rövidítése MA)

SAKKÉPZETTSÉG: okleveles hittanár - nevelőtanár tanár [a kettő vagy egy tanári szakképzettségre, továbbá a közismereti (általános iskolai vagy középiskolai) tanárszakra utaló megjelöléssel].

VI. A KÉPZÉS SZERKEZETE

A tanterv kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyakból épül fel.

Kötelező tantárgy: Az adott szak képzési céljainak megfelelően, a diploma megszerzéséhez szükséges törzsanyagot magában foglaló, kreditponttal rendelkező tantárgy.

Kötelezően választható tantárgy: A diploma megszerzéséhez szükséges törzsanyagot tartalmazó, a szakirányt formáló, több tantárgy közül választható, kreditponttal rendelkező tantárgy.

Szabadon választható tantárgy: az adott szak képzési céljaihoz nem kapcsolható, az intézmény tantárgy kínálati listájából szabadon választott kreditponttal rendelkező tárgy.

A tantervben a tantárgyakhoz tanórák és kreditértékek vannak rendelve. Kreditpont: 30 tanulmányi munkaóra (tantárgy esetén 15 tanóra) egyenértéke.

A részidős képzésben egy adott szakhoz rendelt teljesítendő kreditek száma megegyezik a teljes idejű képzéshez rendelt kreditek számával.

A képzés főbb területei:

- A tanárszak szerinti szakterületi tanulmányok: közismereti tanárszakon kétszakos képzés esetén szakterületenként 100 kredit; egyszakos képzés esetén 200 kredit
- Pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek: 28 kredit;
- Szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek: 16 kredit;
- A képzéssel párhuzamosan folyó pedagógiai, pszichológiai és tanítási gyakorlatok: szakterületenként 2-2 kredit;
- A képzéssel párhuzamos közösségi pedagógiai gyakorlat: 2 kredit;
- Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat: 50 kredit;
- Záró szigorlatok
- Portfólió: 2 kredit;
- Szakdolgozat: 8 kredit (csak az egyik képzési szakterületen kell teljesíteni);
- Záróvizsga

A levelező tagozatos hallgatók a tantervben szereplő nappali tagozatos óraszám minimum 30%-án vesznek részt konzultációkon, külön órarend szerint. A tantervben előírt szakmai gyakorlatot a levelező hallgatóknak is teljesíteniük kell.

VII. TANTÁRGYLISTA

VII.1. A PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI TANULMÁNYOK TANTÁRGYAI

A tantárgy megnevezése	Képzési forma		Ekvivalencia	Kredit	Felelős egység kódja	Tantárgyfelelős oktató
	Ált. isk.	Közép isk.				
Személyiség és tudomány, Változás, fejlődési, fejlesztési folyamatok modul						
Bevezetés a pszichológiába Introduction to Psychology	X	X	Általános pszichológia	2	TK	Bacsárdi Csilla
Fejlődés- és személyiség- lélektan / Developmental and Personality Psychology	X	X	Fejlődéslelektan	2	TK	Bálint Bánk
Egyéni bánásmód Individual Treatment	X	X		2	TK	Dr. Horváth H. Attila
Társadalmi és társas viszonyok modul						
Pedagógiai szociálpszichológia Educational social psychology	X	X	Szociálpszichológia	2	TK	Bálint Bánk
Család és iskola Family and school	X	X		2	TK	dr. Fábíán Gyöngyi
Oktatási rendszerek az EU-ban Education Systems in EU	X	X		2	TK	dr. Fábíán Gyöngyi
Tanulás, tanulás és fejlődés támogatása modul						
Nevelés – érték közvetítés Education – Imparting values	X	X		2	TK	Dr. Horváth H. Attila
Tanítás- és tanulás-elméletek, módszerek /Theorys of Learning and Teaching, Methods	X	X	Tanulás mestersége	2	TK	Pap Józsefné
A tanári mesterség IKT alapjai ICT in Pedagogy	X	X		2	TK	Dr. Györe Géza
Tanári képességek fejlesztése modul						
Személyes pedagógiai nézetek/Personal pedagogical views	X	X		2	TK	Dr. Czike Bernadett
Tanári képességfejlesztő tréning/ Teaching skill development training	X	X		2	TK	Dr. Czike Bernadett
„A pedagógus” modul						
Pedagógiai kommunikáció Pedagogical Communication	X	X		2	TK	Dr. Zsolnai Józsefné Dr. Mátyási Mária
Kutatásmódszertan Research methodology	X	X	Kutatásmódszertan	2	TK	dr. Sebestyén József
Neveléstörténeti paradigmák (Paradigms in Educational History)	X	X	Neveléstörténet	2	TK	Trosis András
Szaktárgyszertani modul						
Szaktárgyszertan A.I. Valláspedagógia	X	X		2	VHF	Trosis András
Szaktárgyszertan A.II. A vallásoktatás didaktikája	X	X		2		Trosis András
Szaktárgyszertan A.III. Kateketika III.	X	X		2		dr. Sebestyén József
Szaktárgyszertan A.IV. Kateketika IV.	X	X		2		dr. Sebestyén József

Szaktanári gyakorlat B.I.	X	X		2	Szaktan székek	Csak a kétszakosoknak. A közismereti tanárszaknak megfelelő szakon előírt szaktanári gyakorlati tárgyak
Szaktanári gyakorlat B.II.	X	X		2		
Szaktanári gyakorlat B.III.	X	X		2		
Szaktanári gyakorlat B.IV.	X	X		2		
Iskolai gyakorlatok						
Tanítási gyakorlat A	X	X		2		Trosits András
Tanítási gyakorlat B	X	X		2		
Közösségi pedagógiai gyakorlat Community pedagogical practice	X	X		2	TK	Trosits András
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat	X	X	lásd lentebb részletezve	50	TK	Trosits András
Záródolgozati szeminárium I-II.	X	X		0	TK	

A Szaktanári gyakorlat A. I-IV* és Szaktanári gyakorlat B. I-IV. kurzusok konkrét megnevezése a tanári szak egyik (A) és másik (B) szakpárjára vonatkozóan:**

Angoltanári szak

Az idegen nyelvek oktatásának tervezése Planning Foreign Language Education	1	AN	Némethné Hock Ildikó
Az idegen nyelvek tanításának kultúrtörténete szem. The Cultural History of FLT	1	AN	Némethné Hock Ildikó
Az idegen nyelvek tanításának elméleti alapjai és gyakorlata The Theoretical Foundations and practice of FLT	2	AN	Némethné Hock Ildikó
Idegen nyelvi mérés, értékelés FL Testing and Evaluation	2	AN	Némethné Hock Ildikó
<i>Az általános iskolai tanár képzésben</i>			
A gyermekkori nyelvtanítás módszertana The Methodology of Teaching English to Young Learners	2	AN	Némethné Hock Ildikó
<i>Középszintű tanárképzésben</i>			
Nyelvvizsgarendszerek összehasonlítása Comparison of EFL Examinations	2	AN	Ötvösné Vadnay Marianna

Dráma- és színházismeret tanár

A drámajáték tanításának módszertana	2		Dr. Eck Júlia
A színházismeret tanításának módszertana	2		
Esetmegbeszélések 1.	2		
Esetmegbeszélések 2.	2		

Informatika tanári szak

Tanterv és módszerelmélet I. Curriculum and methodology in teaching ICT I.	2	MA	Gál Balázs
Tanterv és módszerelmélet II. Curriculum and methodology in teaching ICT II.	2	MA	Gál Balázs
Oktatási média ismeretek Multimedia in teaching	2	MA	Gál Balázs
Tanári reflexió Reflective teacher	2	MA	Gál Balázs

Magyartanári szak

Irodalomtanítási szakmódszertan I. The Methodology of Teaching Literature I.	2	IKI	dr. Kovács Gábor
Irodalomtanítási szakmódszertan II. The Methodology of Teaching Literature II.	2	IKI	dr. Ladányi István
Egyéni kétnyelvűség Individual bilingualism	2	MANYI	dr. Navracsics Judit
Nyelvtanítás módszertana Methodology of Teaching Grammar	2	MANYI	dr. Bagladi Orsolya

Némettanári szak

Kommunikatív és interkulturális nyelvoktatás	2	GI	Langerné dr. Buchwald Judit
Tantervek, tankönyvelemzés, készségek fejlesztése	2	GI	Langerné dr. Buchwald Judit
A nyelvi óra felépítése, mikrotanítás	2	GI	Langerné dr. Buchwald Judit
Kultúra, országismeret a német nyelv oktatásában	2	GI	Langerné dr. Buchwald Judit

Hittanár-nevelőtanár szak

Szakkdidaktika I. Valláspedagógia	2	VHF	Trosits András
Szakkdidaktika II. A vallásoktatás didaktikája	2	VHF	Trosits András
Szakkdidaktika III. Kateketika III.	2	VHF	dr. Sebestyén József
Szakkdidaktika IV. Kateketika IV.	2	VHF	dr. Sebestyén József

VII.2. ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉNI ISKOLAI GYAKORLAT

A tantárgy megnevezése	Képzési forma		Kód	Kredit	Felelős egység kódja	Tantár gyfelel ős oktató
	Alt. isk.	Közép isk.				
A szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek I.	X	X		15	VHF	Koordinátor: Trosits András
A szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek II	X	X		15	VHF	Koordinátor: Trosits András
A szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek I.	X	X		3	VHF	Trosits András/ dr. Sebestyén József
A szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek II.	X	X		3	VHF	Trosits András/ dr. Sebestyén József
Az iskola mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése I.	X	X		2	VHF	Trosits András/ dr. Sebestyén József
Az iskola mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése II.	X	X		2	VHF	Trosits András/ dr. Sebestyén József
Portfólió szeminárium Portfolio seminar	X	X		2	VHF	Trosits András/ dr. Sebestyén József
Tantárgy-pedagógiai követő szem. I. Subject-teaching follow-up seminar I.	X	X		2	VHF	Trosits András/ dr. Sebestyén József

Tantárgy-pedagógiai követő szem. II. Subject-teaching follow-up seminar II.	X	X		2	VHF	Trosits András/dr. Sebestyén József
Esetmegbeszélő gyakorlat Practice in case analysis	X	X		2	VHF	Trosits András/dr. Sebestyén József
Választható tárgyak	X	X		2		
Összes kredit				50		

VIII. TANULMÁNYI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

VIII.1. SZIGORLATOK, TANTERVI KÖVETELMÉNYEK

A tanári felkészítő egységben szigorlat nincsen. A szakterületi szigorlatokat a szaktanszékek szabályozzák, leírásukat a szakterületi modelltantervekben részletezzük.

VIII.2. SZAKMAI GYAKORLAT

Az iskolai gyakorlatok magukban foglalják az általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzését, képességek, attitűdök megismerését, gyakorlását, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkel való kommunikáció, tanulókkal való egyéni foglalkozás, együttműködés) való ismerkedést, alapjártasság szerzését a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben.

Az iskolai gyakorlatok formái:

- a) **a képzéssel párhuzamosan, iskolában vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlat** a tanulók nevelésével, oktatásával és az adott tanárszakhoz tartozó szaktárgyakkal kapcsolatos tanári munka szakos órákon, osztályfőnöki órán, nem szakos órákon történő megfigyelése, elemzése, továbbá legalább 15 önállóan megtartott óra, foglalkozás;
- b) **képzéssel párhuzamos közösségi pedagógiai gyakorlat** szünidőben vagy szorgalmi idő alatt is teljesíthető közösségi szolgálat, mely egy adott tanulói korosztály tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének (táboroztatás, szakkörök, érdeklődési körök stb.) szervezési, vezetési, programkészítési, közösségépítési területein nyújt tapasztalatokat;
- c) **az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat** a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett gyakorlat. Az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítása, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismerése.

Területei:

- a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek,
- a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek,
- az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.

A gyakorlati tanulmányokhoz tartoznak az oktató közreműködésével folyó gyakorlati foglalkozások, csoportos szakmai megbeszélések (szemináriumok), az erre való felkészülés, és a szakmai céllal és ellenőrzés mellett, köznevelési intézményben végzett gyakorlatok, beleértve az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot is, amelyek aránya a képzésben legalább 50%.

A tanári mesterképzés során a hallgatók összefüggő tanítási gyakorlaton vesznek részt. A tanítási gyakorlat helye lehet közoktatási intézmény, nyelviskola, felnőttképzési intézmény. A gyakorlat megbízott vezetőtanár és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett zajlik. A szakmai gyakorlatot a képzés utolsó évében kell teljesíteni. A szakmai gyakorlat előfeltétele a tanári képzés (a szakdolgozaton kívüli) minden egyéb követelményének teljesítése, illetve azok teljesítéséhez szükséges kreditek összegyűjtése. A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, szakképzettségenként heti 2-5 óra (max. heti 10 óra) tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, a tanítást kísérő szemináriumok (ld. tanterv) elvégzését és az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását.

Az intézményen kívül kötelezően teljesítendő szakmai gyakorlat az abszolutórium megszerzésének feltétele. A gyakorlat szervezéséért és a szakmai felügyeletért a VHF felelős.

A szakmai gyakorlat időtartama: 2 félév.

VIII.3. A SZAKDOLGOZAT KÖVETELMÉNYEI

Az osztatlan tanárképzésben a szakdolgozat kredit értéke – a szakterületi tanulmányok keretében – 8 kredit. A két tanárszakon egyidejűleg folyó tanárképzésben egy szakdolgozatot kell benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni.

A szakdolgozat célja annak bizonyítása, hogy a hallgató képes a képzés különböző területein elsajátított tudást integrálni és tanári munkájában alkalmazni. Képes a munkája szempontjából lényeges tudományos-szakirodalmi eredményeket összegyűjteni, azok alapján tanári munkáját önállóan megtervezni és a tanítás vagy pedagógiai feladat eredményességét értékelni. Képes a tanulók teljesítményeiről és fejlődéséről, valamint a tanulási-tanítási folyamatról módszeresen gyakorlati tapasztalatokat gyűjteni és a tényszerű adatokat elemezni, következtetéseket megfogalmazni, valamint az eredményeket saját tanári munkájában alkalmazni.

1. Témaválasztás és regisztráció

A tanári szakdolgozatra való jelentkezés a képzésben a tanári záróvizsga tervezett időpontja előtt négy félévvel történik: a 10 féléves képzésben a képzés 7., 12 féléves képzésben a képzés 9. félévében. A szakdolgozat írására három félév áll a hallgató rendelkezésére. A jelentkezés határideje: őszi félévben **október 15.** tavaszi félévben **március 15.**

A meghirdetett témák közül lehet választani. Az egyeztetett témaválasztást a hallgató a SZAKDOLGOZATI TERVEN rögzíti, majd a témavezetővel aláírva a Tanulmányi osztályon leadja. A regisztrációs lapon rögzíteni kell a dolgozat leadásának időpontját is. A szakdolgozatról – felkérés alapján – hivatalos bíráló készít írásos bírálatot és tesz javaslatot annak érdemjegyére. A bemutatást/védést a tanári záróvizsga bizottság önálló érdemjeggyel értékeli.

2. Záródolgozati szeminárium és a konzultációk

A VHF az utolsó félévben meghirdet Záródolgozati szemináriumokat. Az aláírás feltétele minimum öt egyéni konzultáción való részvétel, amit a KONZULTÁCIÓS IGAZOLÁSON a témavezető aláírásával igazol.

3. A tanári szakdolgozat leadásának időpontja, feltételei

A tanári szakdolgozat beadási határideje: a vizsga félévében, a szorgalmi időszak harmadik hónapjának utolsó napja (november 30. és április 30.) A témavezető a dolgozat mellékletében szereplő az IGAZOLÁSON aláírásával igazolja, hogy a dolgozat benyújtható. A tanári szakdolgozat/ portfólió kutatási beszámoló leadása a témavezető engedélyével történhet. A dolgozat írója csatolja a nyilatkozatát arról, hogy saját szellemi terméke a dolgozat. A leadás időpontjának halasztása csak nagyon alapos indokkal, és egy alkalommal lehetséges. A halasztási kérelem csak akkor érvényes, ha a leadás határideje előtt 15 nappal benyújtásra kerül.

4. A tanári szakdolgozat formai követelményei

Terjedelem: a szakdolgozat terjedelme általános iskolai tanár esetében minimum 80.000 karakter, középiskolai tanár esetében minimum 100.000 karakter szövegtörzs, mellékletek, táblázatok nélkül. A dolgozat tartalmazzon: címoldalt, tartalomjegyzéket és a felhasznált szakirodalom jegyzékét pontos könyvészeti adatokkal, a regisztrációs és konzultációs lapot, nyilatkozatot. A dolgozatot 2 példányban bekötve, 2 példányban spirálózva és 1 példányban elektronikus formában kell benyújtani.

5. A szakdolgozat tartalmi követelményei

Javasolt szerkezet: Bevezetés, amely tartalmazza a témaválasztás indoklását (a téma fontossága, aktualitása, esetleg személyes érintettség) és a dolgozat tartalmának bemutatását. Ezt követi a választott téma szakirodalmi háttérének leírása, értelmezése. A dolgozat egésze lehet szakirodalmi összegző tanulmány, ha azt a téma indokolja. Ha a szerző egy pedagógiai vagy pszichológiai jelenség vizsgálatát választotta, javasoljuk a vizsgálati cél, a hipotézisek leírását, a vizsgálatba bevont személyek adatolását, a módszerek kiválasztásának indoklását. A vizsgálat során kapott adatok feldolgozása, értelmezése, következtetések levonása.

6. A tanári szakdolgozat bírálatának formai és tartalmi szempontjai

A szakdolgozatról – felkérés alapján – hivatalos bíráló készít írásos bírálatot és tesz javaslatot annak érdemjegyre. A tanári záróvizsga bizottság egyik tagja – a témavezető véleménye és a hivatalos bíráló értékelése alapján – véleményét ismerteti a bizottsággal. A vélemény kiterjed a témaválasztásra, a téma feldolgozásának szintjére, az elméleti háttér bemutatásának értékelésére, a dolgozat struktúrájára, stílusára, a szaknyelv használatára és a formai követelmények betartására is. A bírálatához kapcsolódik két kérdés, amelyre a képesítő vizsgán kell a hallgatónak válaszolnia. A bírálat tartalmazza a szöveges értékelés mellett a számjeggyel történő értékelést is. A bírálatot/bírálatokat aláírással együtt a hallgató legkésőbb a képesítő vizsga előtt egy héttel átveheti a Tanulmányi osztályon. A bírálat átvételét a hallgató aláírásával igazolja.

VIII.4. A VÉGBIZONYÍTVÁNY (ABSZOLUTÓRIUM) KIADÁSÁNAK FELTÉTELE:

A végbizonyítvány (abszolutórium) az előírt kreditek teljesítésével együtt tanúsítja a választott szakképzettségként a szigorlatok sikeres letételét, a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a nyelvvizsga letételének és szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének

kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését. A szakdolgozathoz rendelt kreditpontok kivételével a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett. (Ftv. 147.§ 45.)

VIII.5. A ZÁRÓVIZSGÁRA BOCSÁTHATÓSÁG FELTÉTELE:

Az osztatlan, kétszakos tanárképzésben a tanulmányokat a két tanárszakon egyszerre kell megkezdeni és befejezni. A záróvizsgára bocsátás feltétele mindkét tanárszakon a tanulmányok lezárása, beleértve a szakdolgozat elkészítését és az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat teljesítését is. **(8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 3. § (1)**

- Abszolutórium
- Benyújtott és elfogadott Szakdolgozat

IX. A ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI, AZ OKLEVÉL MINŐSÍTÉSE

A tanári záróvizsga részei és tartalma:

a. A tanári szakdolgozat bemutatása és védése

A tanárjelölt röviden (kb. 15 percben) összefoglalja, bemutatja a dolgozat tartalmát, majd a bírálatokban megfogalmazott kérdésekre részletes választ ad. A bizottság tehet fel további kérdéseket is, ha azt szükségesnek tartja.

b. Portfólió bemutatása és védése

Az 1. § a)–d) pontja szerinti tanárképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposágú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.

c. Komplex szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga célja annak feltérképezése, hogy a jelölt hogyan, milyen színvonalon tudja kiterjedt pedagógiai-pszichológiai és szaktárgyi-diszciplináris tudását az iskolai oktatás gyakorlatában alkalmazni. A képesítő vizsga összhangban van a tanári képesítési követelményekkel. A tanári záróvizsga rendszertani helyét és szerepét a Felsőoktatási Törvény és a vonatkozó rendeletek (8/2013. (I. 30.) EMMI) jelölik ki és a VHF továbbá a Tanárképző Központ képzési programjával a következő kritériumok mentén minősíti a tanárjelöltek felkészültségét a komplex vizsgán nyújtott teljesítmény alapján:

- a pedagógia és a pszichológia alapvető elméleti kérdéseiben való jártasság,
- a pedagógiát, pszichológiát, valamint a saját szaktárgyat érintő aktuális kérdések iránti nyitottság, tájékozottság mértéke,
- az önálló vélemény és a mellette történő érvelés szakmai szintje,
- pedagógiai helyzetek elemzésének, értékelésének képessége,
- a szaknyelv használata,
- a mondanivaló strukturálásának képessége.

A komplex szóbeli vizsga témaköreit a VHF és a Tanárképző Központ- és a szakterületi képzésért felelős tanszékek oktatói közösen dolgozzák ki és a VHF és a Tanárképző Központ teszi közzé a honlapján, a részletesen kifejtett tanulmányi és vizsgakövetelményekkel együtt.

A tanári záróvizsga lebonyolítása és eredménye

1. A tanári záróvizsga bizottsága

A bizottság az elnökön kívül – aki a neveléstudomány, a lélektan vagy az adott szakképzettséghez tartozó tudományterületek minősített, vezető oktatója – tagok a pedagógia, a pszichológia és a tantárgy-pedagógiák tudományterületeinek oktatói valamint a külső bázisiskolák mentortanárainak képviselői, továbbá tag lehet a jelölt témavezetője és a bíráló.

2. A tanári záróvizsga lebonyolítása

A tanári záróvizsga megszervezése és lebonyolítása a VHF feladata.

3. A tanári záróvizsga nyilvános.

4. A tanári záróvizsga eredménye osztatlan tanárképzés esetén

A tanári záróvizsga (TZV) összesített (átlagolt) érdemjegyet alkotó rész-érdemjegyek (egyenlő súllyal):

1. a tanári szakdolgozat (SZD) bemutatása és védeése (érdemjegyet a záróvizsga bizottság állapítja meg a védeés és a témavezető valamint az opponens által javasolt érdemjegyek alapján)
2. a portfólió bemutatása és védeése (PF) (értékelője a tanári záróvizsga bizottság)
3. a szóbeli vizsga, azaz a tanári záróvizsga során elhangzott szóbeli felelet értékelése (értékelője a tanári záróvizsga bizottság) (SZV)

Osztatlan tanárképzés esetén TZV =	$\frac{SZD + PF + SZV}{3}$
------------------------------------	----------------------------

Amennyiben a részjegyek közül bármelyik elégtelen, akkor a tanári záróvizsga is elégtelen. Az ismételt tanári záróvizsga során az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

5. Az oklevél minősítése

Az osztatlan tanári oklevél minősítését (O) a szaktárgyi szigorlatok (SZIG) átlagolt érdemjegye, a tanári képzés utolsó két félévében végzett összefüggő közoktatási gyakorlat érdemjegyeinek (TGY) átlaga (értékelői a bázisiskolai mentortanárok, a tantárgy-pedagógiák és a pedagógikum oktatói) és a tanári záróvizsga (TZV) érdemjegyének átlaga képezi. Az itt nem szabályozott kérdésekben az Egyetemi Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban foglaltak az érvényesek.

Osztatlan tanárképzés esetén O =	$\frac{(SZIG1+SZIG2):2 + (TGY1+TGY2):2 + TZV}{3}$
----------------------------------	---

X. OKLEVÉL KIADÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) hivatalos nyelveiből legalább egy, államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú

nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

Kivételt képez az eszperantó nyelv. Nyelvszakos tanárok esetén ez a nyelvvizsga nem lehet azonos a szakképesítés nyelvével!

XI. AZ ELSAJÁTÍTANDÓ SZAKMAI KOMPETENCIÁK

1.1. a tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése területén:

- Képes a megtapasztalt pedagógiai gyakorlatot, az iskola mindennapi valóságát elemezni.
- Képes reális képet kialakítani a tanulók világáról, a nevelés és a tanulói személyiség fejlesztésének lehetőségeiről.
- Képes tapasztalt kollégák, mentorok segítségével a tanulók egyéni szükségleteit figyelembe véve olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését, az egészséges életvitel kialakítását.
 - Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.
- Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályorientáció segítésére.
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a tantárgyában különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.
- Képes a szaktárgyában rejlő személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését támogatni a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében is. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióna képes.

1.2. a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése területén:

- A végzett/szakképzett tanár képes a csoportok, közösségek számára olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek biztosítják a csoport közösséggé fejlődését és egészséges működését.
- Alkalmazza az együttműködést támogató, motiváló módszereket mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.
- Képes a konfliktusok hatékony kezelésére. Segíti a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének kialakulását, a demokratikus társadalomban való felelős, aktív szerepvállalás tanulását, a helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadását.
- Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.
- Képes hozzájárulni az iskolai és osztálytermi toleráns, nyitott légkör megteremtéséhez.

1.3. a szakmódszertani és a szaktárgyi tudás területén:

- A szakképzett tanár szakmai témában képes szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban.
- Képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.
- Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.
- Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának

hatékony integrálására.

- Képes az alkotó információ- és könyvtárhasználatra és az információ-kommunikációs technológia használatára.
- Képes a szaktárgy tanításának-tanulásának tanórán és iskolán kívüli lehetőségeit megvalósítani különböző szintereken.
- Képes a szaktárgyak során fejlesztett kompetenciák más műveltségterületeken is fejlődést generáló szinergikus hatásainak tervezésére, kihasználására. Szaktárgyi felkészültségével kapcsolatban önreflexióra és önkorrekcióra képes.

1.4. a pedagógiai folyamat tervezése területén

- A szakképzett tanár a tervezés során rendszerszemléletű megközelítésre képes.
- Az iskola pedagógiai programja, a tanulói személyiség fejlesztésére vonatkozó tantervi célkitűzések, a tanulók életkora, az elsajátítandó tudás sajátosságai, a rendelkezésre álló taneszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével képes pedagógiai munkájának megtervezésére (tanmenet, tematikus terv, óraterv, folyamatterv).
- Képes a tanulási-tanítási stratégia meghatározására, a tananyag feldolgozásához a pedagógiai céloknak és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő oktatási folyamat meghatározására, hatékony módszerek, szervezési formák, eszközök kiválasztására a végzettségének megfelelő korosztály, illetve a felnőttoktatás keretében is.
- Képes a tanítandó tananyag súlypontjait, felépítését, közvetítésének logikáját a tantervi előírásokkal és a pedagógiai célokkal összhangban az adott tanulócsoporthoz igazítani.
- Képes a szaktárgya tanulása-tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, taneszközöket, egyéb tanulási forrásokat kritikusan elemezni, a konkrét céloknak megfelelően kiválasztani (különös tekintettel az információ-kommunikációs technológiára).
- Képes a célokhoz és az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző megoldásokban gondolkodni, tudatos döntést hozni.
- Képes a szaktárgy tanórán és iskolán kívüli tanulásának tervezésére a végzettségének megfelelő korosztály, valamint a felnőttoktatás keretében is. A pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatban szakmai önreflexióra, illetve önkorrekcióra képes.

1.5. a tanulás támogatása, szervezése és irányítása területén

- A szakképzett tanár képes a különböző céloknak megfelelő, átgondolt stratégiákhoz a motivációt, a differenciálást, a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, illetve megvalósítására.
- Képes nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást támogató tanulási környezet megszervezésére.
- Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében is.
- Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.
- Képes a hagyományos és az információ-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására.
- Képes az egész életen át tartó tanulás képesség-rendszerének megalapozására, technikáinak gyakoroltatására.

1.6. a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése területén

- A szakképzett tanár képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására.
- Az értékelés során képes figyelembe venni az értékelés hatásait a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelésére.

- Képes elősegíteni a tanulók reális önértékelését és alkalmazni a tanulók önbecsülését támogató ellenőrzési módszereket.
- Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására vagy önálló eszközök elkészítésére.
- Képes az országos, illetve a helyi mérési eredmények értelmezésére.

1.7. a kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás területén

- A szakképzett tanár képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására.
- Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra diákokkal, szülőkkel, a szaktárgyainak megfelelő szakterületek képviselőivel, az iskolai és iskolán kívüli munkatársakkal a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően.
- Képes felismerni, értelmezni kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszteni.
- Képes pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére.
- Képes meghatározni saját szakmai szerepvállalását. Pedagógiai munkájában felmerülő problémákhoz képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni. Jól tájékozódik a pedagógiai és szaktárgyi szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés, valamint innováció sajátosságaival.
- Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára.

1.8. az autonómia és a felelősségvállalás területén:

- A végzett tanár önállóan képes szakmája, a szaktárgyainak tanításával-tanulásirányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.
- A végzett tanár jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.
- Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására. Egyenrangú partner a szakmai kooperációban. Végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.